

ประวัติความเป็นมาของดนตรีร็อกในต่างประเทศ

เรื่องราวความเป็นมาของดนตรีร็อกในต่างประเทศนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาจากหนังสือ 3 เล่มคือ Music : An Appreciation ของ R.Kamien (1988) ,The Understanding of Music ของ C.R.Hoffer (1985) และ Rock Music Styles:A History ของ K.Charlton (1992)

ดนตรีร็อกในสหรัฐอเมริกา และยุโรป

1. ดนตรีร็อกในยุคก่อตั้ง (ค.ศ.1949-1954)

ก่อนที่จะมีดนตรีร็อกมีเหตุการณ์ทางสังคมที่สำคัญคือ นับแต่สงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในสังคมของสหรัฐอเมริกา ประชากรนับล้าน ๆ คนได้อพยพจากชนบทโดยเฉพาะจากตอนใต้ เข้ามาอยู่ในเมืองเพื่อหางานทำและเพื่อชีวิตที่ดีกว่า ตามเมืองใหญ่ ๆ จึงมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมากเป็นคนผิวขาวที่มาจากชนบทและคนผิวดำที่มาจากตอนใต้ ผู้คนเหล่านี้ได้นำเอาวัฒนธรรมประจำถิ่นของตนติดตัวมาด้วย ทำให้เกิดกลุ่มผู้ฟังเพลงกลุ่มใหญ่ขึ้นมาใหม่สองกลุ่มคือกลุ่มผู้ฟังเพลงคันทรี่แบบคนผิวขาว (Country Music) และกลุ่มผู้ฟังเพลงแบบคนผิวดำ (Black Music) ในขณะนั้นพวกคนผิวขาวที่อยู่ในเมืองมาแต่เดิมส่วนใหญ่นิยมฟังเพลงประเภท Tin Pan Alley ซึ่งเป็นเพลงลูกกรุง (Novelty) สไตส์ยุโรปที่มีลักษณะเป็นเพลงบัลลาด (Ballad) มีท่วงทำนองหวาน ๆ มีเนื้อหาเป็นโคลงกลอน รายการวิทยุในสมัยนั้นยังคงเปิดแต่เพลงในสไตส์ Tin Pan Alley ส่วนเพลงแบบคนผิวดำจะมีเล่นกันก็แต่ในบาร์ของคนผิวดำซึ่งเป็นที่ที่คนผิวขาวทั่วไปจะไม่เข้าไปเที่ยว แต่คนผิวขาวยากจนที่มาจากชนบทกลับชอบไปที่นั่น ส่วนตามร้านขายแผ่นเสียงมักจะมีแต่ร้านเล็ก ๆ เท่านั้นที่ขายแผ่นเสียง

เพลงประเภทคันทรี่และเพลงแบบคนผิวดำ ในตอนนั้นพวกวัยรุ่นผิวขาวในเมืองเริ่มพบว่าผ่านเสียงเพลงคันทรี่ และเพลงแบบคนผิวดำนั้นน่าสนใจและน่าตื่นเต้นกว่าที่พวกเขาคิด

ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1940 ถึงต้นทศวรรษที่ 1950 (ประมาณ พ.ศ. 2488-2495) นั้น เพลงป๊อปปูลาร์ สไตล์ ยุโรปยังคงเป็นกระแสหลักของสังคมอเมริกัน ตัวแทนของศิลปินแนวป๊อปปูลาร์ในยุคนั้น ได้แก่ Tony Bennett , Dinah Shore , Frank Sinatra , Eddie Fisher , Perry Como และ Nat King Cole ส่วนในสังคมของชาวอเมริกันผิวดำดนตรีประเภทริทึมแอนด์บลูส์ (Rhythm and Blues) เป็นสไตล์ดนตรีหลักที่เด่นชัดที่สุด ดนตรีริทึมแอนด์บลูส์เป็นเพลงเด่นรำของชาวอเมริกันผิวดำที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างดนตรีสไตล์ บลูส์ (Blues) , แจ๊ซ (Jazz) และกอสเปล (Gospel)

ต่อมาในช่วงทศวรรษที่ 1950 (พ.ศ 2493) ดนตรีประเภทริทึมแอนด์บลูส์ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมคือมีจังหวะที่หนักหน่วงรุนแรงยิ่งขึ้น และเพิ่มเครื่องดนตรีประเภทแซกโซโฟนและกีตาร์ไฟฟ้าเข้าไป นักดนตรีที่อยู่ในแนวหน้าในยุคนั้นได้แก่ Little Richard , Chuck Berry และ คณะนักร้อง The Platters

ในช่วงนี้ เพลงริทึมแอนด์บลูส์ก็ได้รับความนิยมจากนักร้องและนักดนตรีที่เป็นชาวผิวขาวเป็นจำนวนมาก พวกนี้มักจะใช้เนื้อร้องที่สุภาพกว่าเพลงของชาวผิวดำที่มักจะเป็นเรื่องทางเพศ ตัวอย่างเช่น นักร้องผิวขาวคนหนึ่งชื่อ Frankie Laine ได้เขียนแบบสไตล์การร้องของคนผิวดำ คือร้องแบบเสียงท้าว , หยาบ , ใสอารมณ์รุนแรง และมีจังหวะยึดหยุ่น ดังตัวอย่างในเพลง Mule Train (1949) นักร้องผิวขาวอีกคนคือ Johnny Ray มีสไตล์การร้องแบบสะอื้น เสียงเหมือนคนเหนื่อยหอบและเสียงแตก แต่มีเสียงสูงผิดธรรมดา และน้ำเสียงแสดงออกถึงอารมณ์อย่างไม่มีขีดจำกัด ดังตัวอย่างเพลง Cry (1951-1952) ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งธรรมดาสำหรับนักร้องผิวดำ แต่เพลงเหล่านี้ยังคงใช้วงสตริงออร์เคสตรา (String Orchestra) ประกอบการขับร้อง รูปแบบของเพลงยังคงเป็นแบบเพลงป๊อปปูลาร์ในยุค ศตวรรษที่ 19 และการเรียบเรียงเสียง

ประสานยังคงเป็นแบบ Tin Pan Alley แต่ความสำเร็จของเพลงเหล่านี้ได้ชี้ให้เห็นว่า ฟังเพลงป๊อปปูลาร์ส่วนหนึ่งได้แยกทางไปจากเพลงไนสไตล์ Tin Pan Alley

2. ดนตรีร็อกยุคสถาปนา (ค.ศ.1955-1963)

ในปี ค.ศ. 1955 (พ.ศ.2498) ถือว่า เป็นช่วงเวลาที่เป็นจุดเปลี่ยนอย่างใหญ่หลวงในประวัติ ศาสตร์เพลงป๊อปปูลาร์ เมื่อดนตรีประเภทร็อกแอนด์โรล " Rock and Roll " หรือในระยะต่อมาเรียกกันสั้น ๆ ว่า ร็อก (Rock) ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ร็อกแอนด์โรลเป็นดนตรีป๊อปปูลาร์ประเภทหนึ่งที่แตกต่างจากเพลงป๊อปปูลาร์โดยทั่วไปอย่างเห็นได้ชัด คือ เป็นเพลงร้องที่มีจังหวะหนักหน่วงและเร่งเร็ว ส่วนมากมักจะร้องคู่กับกีตาร์ไฟฟ้า ที่ใช้เครื่องขยายเสียงที่มีเสียงดังและหนักแน่น ดนตรีร็อกในระยะแรกพัฒนามาจากดนตรีไนสไตล์ริทึมแอนด์บลูส์ (Rhythm and Blues) และได้รับอิทธิพล จากดนตรีประเภทคันทรี่ แอนด์ เวสเทิร์น (Country and Western Music) ริทึมแอนด์ บลูส์เป็นเพลงเด่นรำของชาวอเมริกันผิวดำ ซึ่งเกิดจากการผสมผสานระหว่างดนตรีไนสไตล์ บลูส์ (Blues) , แจ๊ซ (Jazz) และ สไตล์กอสเปล (Gospel) ส่วนดนตรีประเภทคันทรี่แอนด์เวสเทิร์นเป็นดนตรีพื้นบ้านชนบทของชาวอเมริกันผิวขาว

ผู้ที่คิดคำว่าร็อกแอนด์โรลเป็นคนแรกคือ Alan Freed (ค.ศ.1922-1965) อลัน ฟรีด เป็นนักจัดรายการเพลงทางวิทยุที่เริ่มใช้คำว่า Rock and Roll ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1951 (พ.ศ. 2494)ร็อกแอนด์โรล หมายถึงดนตรีของคนผิวดำที่พัฒนารูปแบบขึ้นมาใหม่ มีจังหวะหนักหน่วงและเน้นจังหวะยก (Up Beats) ส่วนเนื้อร้องมักจะขึ้นนำในทางเซ็กส์ คำว่า " rock and roll" ในตัวของมันเองก็มีความหมายเป็นเชิงเซ็กส์ของตามแบบคนผิวดำอยู่แล้ว คำนี้ตอนแรกใช้เฉพาะในวงการอุตสาหกรรมเพลง ยังไม่แพร่หลายสำหรับคนทั่วไป

ดนตรีร็อกมีจุดเริ่มต้นที่ชัดเจนเมื่อปี ค.ศ. 1955 (พ.ศ.2498)

ในปีนั้นมี

ภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ชื่อ Blackboard Jungle ในภาพยนตร์เรื่องนี้มีเพลงประกอบชื่อ เพลง Rock Around The Clock เพลงนี้บรรเลงโดย คณะ Bill Haley and the Comets ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นที่โด่งดังและอื้อฉาวมากในปี 1955 เนื้อหาของ ภาพยนตร์เป็นเรื่องราวของโรงเรียนในเมืองหนึ่งที่มีนักเรียนเกเร ชอบโต้เถียงครู พยายาม ลอบทำร้ายครู และได้ทำลายแผ่นเสียงเพลงแจ๊ซ ซึ่งเป็นชิ้นชอบของครู แต่ในสายตาของนัก เรียนแล้ว ถือว่าเพลงแจ๊ซเป็นเพลงที่เซซแหล็ก ในตอนท้ายของเรื่องนักเรียนได้ทำร้าย ครูจนตายไป 2 คน นี่เป็นตัวอย่างอันหนึ่งของเรื่องราวที่เป็นกบฏต่อสังคม วงดนตรี คณะ Bill Haley and the Comets นั้น ถือได้ว่าเป็นดนตรีร็อกแอนด์โรลวงแรก เพลงที่ โด่งดังมากที่สุดในยุคนั้นคือเพลง Rock Around the Clock เพลงนี้เป็นเพลงบลูส์ 12 ห้อง (12 bars) ง่าย ๆ ที่เล่นในจังหวะเร็วขึ้น ในสายตาคนส่วนใหญ่ในยุคนั้นมองว่า เป็นดนตรีกบฏ เพราะมีเสียงดังและมีจังหวะที่โหมกระหน่ำ ห้ำหั่น และมีเนื้อหาที่แสดงออก ในเรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมา สำหรับ Bill Haley ผู้ขับร้องเพลงนี้เป็นคนผิวขาว เดิม เป็นนักกีตาร์และนักร้องเพลงในสไตล์คันทรี่ที่ดูนิ่มนวลอ่อนหวาน เพลงร็อกแอนด์โรลใน ระยะเวลาของเขามีสไตล์คล้ายกับเป็นลูกผสมระหว่างเพลงริทึมแอนด์บลูส์กับเพลงคันทรี่ เครื่องดนตรีที่เขาใช้ประกอบด้วย กีตาร์หลายตัว (ตัวหนึ่งเป็นกีตาร์ไฟฟ้า) , ดับเบิลเบส และกลองชุด สไตล์การร้องของเขามีเสียงแหบห้าว ครึกโครมและโผงผาง แต่เสียงร้องลง จังหวะมากกว่าเพลงของคนผิวดำทั่วไป ส่วนเนื้อหาของเพลงมักจะมี ความหมายเกี่ยวกับ เซ็กส์

หลังจากที่ Haley โด่งดังได้ไม่นานก็มีนักดนตรีร็อกรุ่นใหม่เกิดขึ้นตามมาอีก หลายคน ผู้ที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ Elvis Presley (ค.ศ.1935-1977) เอลวิส นั้นเดิมทำงาน เป็นคนขับรถบรรทุกอยู่ที่เมือง Memphis ชอบร้องเพลงสไตล์คันทรี่ เขาบันทึกแผ่น เสียงครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1954 (พ.ศ. 2497) ต่อมา ได้เข้าสังกัดในบริษัทแผ่นเสียง RCA Victor Records และต้นปี 1956 เพลง Heartbreak Hotel ของเขาประสบความสำเร็จ อย่างใหญ่หลวงแฟนเพลงของเขานั้นนอกจากคนผิวขาวโดยทั่วไปแล้วยังรวมไปถึงแฟนเพลง

คันทรี่ และแฟนเพลงที่เป็นคนผิวดำด้วย และจากนั้นมาเพลงของเขาก็ได้รับความนิยมสำเร็จเรื่อยมา เช่น เพลง Hound Dog , เพลง Love Me Tender (ปี 1956) , เพลง Jailhouse Rock (ปี 1957) , เพลง Don't (ปี 1958) และเพลง It's Now or Never (ปี 1960) เพลงของ เอลวิส เพรสลีย์ ที่ได้รับความนิยมในระยะแรกนั้นส่วนมากเป็นเพลงร็อกแอนด์โรลที่มีจังหวะเร็ว โดยมากใช้ฟอร์มของเพลงบลูส์ 12 ห้อง ตัวเขาเป็นผู้เล่นกีตาร์ องค์ประกอบพื้นฐานทางดนตรีก็เหมือนกับเพลงประเภทริทึมแอนด์บลูส์ของคนผิวดำ และเพลงคันทรี่ของพวกเขาเช่นเดียวกับเพลงของ บิล ฮาร์ลีย์ แต่เอลวิสมีความเป็นนักดนตรีที่ดีกว่า มีบุคลิกท่าทางการเคลื่อนไหวที่น่าดู รวมทั้งมีสไตล์ที่เป็นตัวของตัวเองทั้งการขับร้อง ท่าทาง และการปรากฏตัวบนเวที เพลงร็อกแอนด์โรลของเขา มักจะเน้นสิ่งที่เป็นความนัยทางเซ็กส์มากกว่าเพลงของนักดนตรีผิวขาวคนอื่น ๆ อีกประการหนึ่งเขาเป็นผู้ที่มีบุคลิกดึงดูดเพศตรงข้าม และเป็นที่ยอมรับของวัยรุ่น เครื่องแต่งกายของเขาเป็นชุดหนังสัตว์ เวลาแสดงบนเวทีเขาจะแกว่งกีตาร์ไปรอบ ๆ คอจนเป็นจุดเด่นกว่าคนอื่น ๆ สลีการโยกย้ายลำตัวของเขาทำให้เขาได้รับฉายาว่า Elvis the Pelvis คำว่า Pelvis นั้นเป็นคำล้อเลียนที่หมายถึงกระดูกเชิงกราน เขากลายเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของร็อกแอนด์โรล นอกจากนั้นเขายังเป็นดารารายทางที่ได้รับคามนิยมอย่างสูง คำพูดทุกคำของเขา และการกระทำทุกอย่างของเขาได้รับการรายงานโดยสื่อมวลชนอย่างไม่รู้จักสิ้น เอลวิส เพรสลีย์ ได้รับการยกย่องให้เป็น " ราชาเพลงร็อกแอนด์โรล " (The King of Rock and Roll)

เพลงร็อกแอนด์โรลในช่วงสิบปีต่อมาหลังจากปี ค.ศ. 1955 ยังคงรวมกันเป็นกลุ่ม ที่มีสไตล์แตกต่างกัน นักดนตรีร็อกแอนด์โรลที่เป็นคนผิวขาวทั้งหมดมีพื้นเพมาจากทางตอนใต้ เพลงของพวกเขาล้วนแต่กลั่นกรองมาจากเพลงริทึมแอนด์บลูส์และ เพลงคันทรี่ ดาราร็อกแอนด์โรลกลุ่มนี้ได้แก่ Elvis Presley , Jerry , Lee Lewis , Buddy Holly , The Everly Brother , Holly และ The Big Bopper เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 1957 (พ.ศ.2500)ได้เกิดเพลงร็อกแอนด์โรลอีกลักษณะหนึ่งเป็นของคนผิว

ชาวที่ไม่ใช่เป็นคนใต้ ภูมิหลังทางดนตรีของพวกเขาเป็นแบบดนตรีของคนผิวขาวในเมือง เพลงของพวกเขาจะร้องนุ่มนวลกว่า มีจังหวะช้ากว่าและใช้ถ้อยคำที่สุภาพมากกว่า เมื่อดูภายนอก แล้วเหมือนรีอคแอนด์โรลแต่มีรากฐานมาจาก Tin Pan Alley เพลงในสไตล์นี้จะทิ้งลักษณะที่เป็นรีอคแอนด์โรลบางอย่างไป เช่น การร้องที่แหบห้าว และลักษณะที่เป็นโลกีย์แห่งมนุษย์ มีหลายวงที่ใช้วงออเคสตรา (Orchestra) บรรเลงประกอบ เนื้อหาของเพลงมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกในใจและสิ่งที่สวยงาม การสร้างเพลงสไตล์นี้ทำให้คุณภาพของดนตรี รีอคแอนด์โรลแทบจะไม่แตกต่างจากดนตรีป๊อปปูล่าร์โดยทั่วไปเลย

หลังจากที่ดนตรีรีอคได้กำเนิดขึ้น วงการอุตสาหกรรมดนตรีก็ได้ตระหนักว่า ลูกค้ายิ่งใหญ่ที่สุดคือ วัยรุ่นและนักศึกษา ถ้าสามารถทำเพลงให้ถูกรสนิยมคนเหล่านี้ได้ ก็สามารถแสวงหาผลกำไรจากพวกเขาได้อย่างงามแม้ว่าผู้ประกอบการจะไม่ชอบดนตรีรีอคแอนด์โรลก็ตาม คนรุ่นเก่านั้นมีความเห็นว่ารีอคแอนด์โรลมีเสียงดังห้าว ไม่น่าฟังและไม่ค่อยมีเหตุผล มีการเสียดสีในเรื่อง ทางเซ็กส์อย่างชัดเจน ในช่วงปี 1955 คนรุ่นอาวุโสทั้งในสหรัฐและยุโรปเห็นว่าเรื่องเซ็กส์ เป็นเรื่องที่ไม่สมควรนำมาเป็นสาระในเนื้อเพลง ไม่ควรแสดงออกอย่างครึกโครมและใช้ท่าทางที่หยาบค้าย ยิ่งไปกว่านั้นสิ่งที่คนรุ่นเก่าวาดกลัวมากมีแนวโน้มที่จะเป็นจริงขึ้นมา สิ่งเหล่านั้นคือการผสมปนเปกันของชนชาติต่าง ๆ และการเกิดความคิดที่เป็นปรปักษ์ต่อคนรุ่นเก่าของคนรุ่นใหม่ ในตอนแรกพ่อแม่และผู้ปกครองพยายามกีดกันไม่ให้ลูกหลานได้ฟังเพลงประเภทนี้ ทางราชการถึงกับออกกฎหมายห้ามมีการแสดงดนตรีรีอค แม้พระในคริสตศาสนาที่ยังเทศนาต่อต้านดนตรีรีอค ถึงกระนั้นก็ยังไม่สามารถยับยั้งได้ ดนตรีรีอคได้แพร่กระจายไปยังยุโรปและอเมริกาอย่างรวดเร็ว คนหนุ่มสาวในประเทศเยอรมัน , อังกฤษ , สวิสเซอร์แลนด์ , ฝรั่งเศส , กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย และแม้แต่กลุ่มประเทศในยุโรปตะวันออกต่างหันมาหลงไหลคลั่งไคล้ดนตรีที่พวกเขาเรียกว่า " Big Beat Music " ตามแบบฉบับของอเมริกันอย่างไม่ผิดเพี้ยน ดนตรีรีอคได้กลายเป็นภาษาดนตรีระดับนานาชาติที่ใช้สื่อสารกันระหว่างคนที่อยู่ในวัยเดียวกันไปแล้ว ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 ดนตรีรีอคถูกต่อต้านอย่างหนักทั้งในยุโรปและ

สหรัฐอเมริกาเหตุผลของการต่อต้านก็คือ เป็นดนตรีที่มีการแสดงออกทางเซ็กส์อย่างครึกโครม และทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย ในประเทศอังกฤษเกิดการจลาจลหลังจากมีการฉายภาพยนตร์เพลง Rock Around the Clock หลายประเทศถึงกับออกเป็นกฎหมาย ห้ามมีการแสดงดนตรีร็อก

3. ยุคมันคงสูงสุด (ค.ศ.1964-1970)

ดนตรีร็อกยุคใหม่เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1964 (พ.ศ. 2507) เมื่อชาวคณะ The Beatles จากประเทศอังกฤษได้เดินทางตระเวนแสดงคอนเสิร์ตที่สหรัฐอเมริกา เหตุการณ์ครั้งนั้นได้สร้างความตื่นตะลึงไปทั่วโลก วงดนตรีคณะ The Beatles เริ่มมีชื่อเสียงในประเทศอังกฤษตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 (พ.ศ.2505) แผ่นเสียงแผ่นแรกของ เดอะเดอะบิตเติลส์คือ Love Me Do ได้รับความนิยมอย่างรวดเร็วในประเทศอังกฤษและได้ไต่ขึ้นเป็นเพลงยอดนิยมนระดับนานาชาติ โดยที่ไม่มีใครคาดคิดมาก่อน ความสำเร็จของเดอะบิตเติลส์นั้นนับว่าป็นวงดนตรีวงแรกของประเทศอังกฤษที่ส่งผลสะเทือนไปนอกประเทศและเป็นคู่แข่งของวงดนตรีร็อกของอเมริกัน แผ่นเสียงเพลง Please Please Me (ปี ค.ศ.1963) ขายดีที่สุดในอังกฤษถึง 6 เดือน และในปี 1964 เพลง I Want to Hold Your Hand เป็นแผ่นเสียงที่ขายดีที่สุดในสหรัฐอเมริกา หลังจากออกจำหน่ายเพียง 2 สัปดาห์ การแสดงคอนเสิร์ตครั้งแรกของ เดอะบิตเติลส์ ในสหรัฐอเมริกาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ปี 1964 นั้นถือว่าเป็นเหตุการณ์การแสดงดนตรีต่อสาธารณชนที่สำคัญที่สุดในรอบ 10 ปี ความสำเร็จของพวกเขาในสหรัฐอเมริกานั้นสามารถพิสูจน์ได้จากสถิติการขายแผ่นเสียง และจากจำนวนของความถี่ในการเปิดแผ่นเสียง ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

สาเหตุของความสำเร็จอย่างอัศจรรย์ ของเดอะบิตเติลส์ เป็นสิ่งที่อธิบายได้ไม่ถนัดนัก ในตอนแรก ๆ นั้นเพลงของพวกเขาก็ไม่ต่างจากวงอื่น ๆ เท่าไรนัก เพลงของพวกเขาส่วนมากใช้จังหวะ 4/4 ความเร็วปานกลาง ลักษณะที่เป็นร็อกแอนด์โรลคือการเน้น

จังหวะที่ 2 และ 4 เครื่องดนตรีที่ใช้ในวงประกอบด้วย กีตาร์โซโล่ , กีตาร์ริทึม , กีตาร์เบส และกลองชุด บางครั้งอาจจะมี เปียโนหรือออร์แกนไฟฟ้าด้วย การใช้เครื่องขยายเสียงอยู่ระดับปานกลาง รูปแบบของเพลงเป็นแบบ A A B A หรือ A B A B มากกว่าจะเป็นแบบ รูปแบบเพลงบลูส์ 12 ห้อง เนื้อหาของเพลงโดยมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก ความดี และความหวานชื่น สไตล์การขับร้องไม่ค่อยมีการร้องเดี่ยวมากนัก โดยมากจะร้องรวมกันเป็นหมู่ 4 คน แบบเสียงเดียวกัน (Unison) บางเพลงก็ร้องแบบประสานเสียง บางเพลงร้องเสียงสูงมาก ที่เรียกว่า Falsetto (เสียงของผู้ชายที่ร้องสูงกว่าเสียงเทเนอร์) ในด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน การใช้คอร์ดไม่ถึงกับง่ายแบบ เพลงบลูส์ แต่ก็ไม่ใช่ซับซ้อนอย่างสไตล์ Tin Pan Alley เดอะบีทเทิลส์ใช้คอร์ดง่าย ๆ ในลักษณะ Unexpected Sequence ลักษณะเฉพาะของสำเนียงและจังหวะของดนตรีมีรากฐานมาจากดนตรีที่เป็นแบบลิเวอร์พูลซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของพวกเขา ลักษณะเฉพาะที่เด่นชัดของเดอะบีทเทิลส์คือความมีเสน่ห์ , ความไร้เดียงสา , ความตรงไปตรงมาและเนื้อเพลงที่บ่งบอกถึงความสุขของพวกเขา แม้ว่าพวกเขาจะเป็นนักดนตรีร็อกแอนด์โรลแต่ผู้ฟังที่เป็นคนรุ่นพ่อแม่ผู้ปกครองก็ยังชื่นชอบพวกเขา พวกเขาประสบความสำเร็จได้ก็เพราะมีความสามารถอย่างใหญ่หลวงในการใช้องค์ประกอบทางดนตรี ซึ่งเป็นที่รู้จักคุ้นเคยมาสร้างเป็นบทเพลงที่ง่าย ๆ และ ชัดเจน เป็นที่น่าแปลกที่คนอื่นหรือคณะอื่นไม่สามารถทำได้ หรือไม่ได้คิดที่จะทำ สมาชิกของวงซึ่งประกอบด้วย John Lennon , George Harrison และ Paul McCartney นั้น สามารถที่จะแต่งเพลงที่มีเนื้อร้องและทำนองคล้ายผู้อื่น แต่ให้ความหมายที่ดีกว่า

ในช่วงเวลาเดียวกันนั่นเอง คณะ The Rolling Stone ซึ่งเป็นชาวอังกฤษเช่นกัน ได้ปรากฏตัวขึ้นในสหรัฐอเมริกา และกลายเป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียงโด่งดังในสหรัฐอเมริกาทันที ความสำเร็จของดนตรีจากประเทศอังกฤษในช่วงเวลานั้น ทำให้ทั่วโลกได้รู้ว่า ถึงเวลาแล้วที่วงดนตรีร็อกแอนด์โรลของประเทศอังกฤษจะเป็นคู่แข่งชั้นของดนตรีอเมริกัน

อิทธิพลของคณะเดอะบิตเทิลส์ ทำให้วงการเพลงร็อกในช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 (ประมาณ พ.ศ.2508) เป็นต้นมา ต่างพากันสำรวจและค้นหาเสียงดนตรีใหม่ ๆ และ โยเดียใหม่ ๆ ที่จะมาทำเป็นเพลง เช่น มีการใช้เครื่องปรับแต่งเสียง (Electronic Effects) แบบใหม่ ๆ มีการใช้เครื่องดนตรีคลาสสิกและเครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ดนตรีตะวันตก และมีการใช้ทางคอร์ด (Chord Progressions) ที่แหวกกฎเกณฑ์ไปจากเดิม

ดนตรีร็อกในทศวรรษที่ 1960 ได้ซึมซับเอาองค์ประกอบที่เป็นลักษณะของดนตรี ประเภทโฟล์คเข้าไปด้วยเช่นกัน เช่น มีเนื้อร้องเกี่ยวกับเรื่องราวของเหตุการณ์ปัจจุบันใน ขณะนั้น ได้แก่ เรื่องสงคราม และเรื่องการเหยียดผิว ดนตรีโฟล์คของแบบอังกฤษอเมริกัน (Anglo-American Folk Song) เป็นที่นิยมในสหรัฐอเมริกามาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1930 ใน ตอน นั้นแม้จะมีไม่มากนัก แต่ก็มีแฟนเพลงประจำในมหาวิทยาลัย และกลุ่มเสรีนิยมต่าง ๆ ทางตะวันออก ช่วงเวลานั้นเองเริ่มมีการเคลื่อนไหวทาง การเมืองที่นำโดยนักดนตรี เช่น Woody Guthrie , Leadbelly และ Pete Seeger พวกเขาใช้ดนตรีสไตล์โฟล์ค ของแสดงต่อสาธารณะเพื่อทวงสิทธิที่ชาวอเมริกันส่วนมากควรได้รับ และใช้ต่อสู้เพื่อสนับสนุน กิจกรรมทางการเมืองของพวกเขาฝ่ายซ้าย ดนตรีของพวกเขามีรากฐานมาจากท่วงทำนองดั้งเดิม แต่ใส่เนื้อร้องใหม่ สไตล์การร้องยังคงใช้เสียงแหบห้าว และเสียงขึ้นจมูกแบบเพลงคันทรี่ และ สไตล์เพลงภูเขา เครื่องดนตรีของวงโฟล์คของประกอบไปด้วยกีตาร์, แบนโจ และ ฮาร์โมนิกา เนื้อหา ของเพลงเป็นเรื่องของชีวิตคนจนที่ต้องประสบกับสภาวะที่ถูกบีบคั้นอย่าง รุนแรง และเรื่องการปราบปรามประชาชนในสหรัฐอเมริกา

นักเขียนเพลงและนักร้องเพลงโฟล์ค ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในยุคนั้นคือ Bob Dylan เจ้าของเพลง Blowin' in the Wind ซึ่งเป็นเพลงที่ต่อต้านการแบ่งชั้นวรรณะ เพลงนี้เป็นเพลงที่แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างตรงไปตรงมาของเยาวชนส่วนมากของสหรัฐ อเมริกา เพลงของ บ็อบ ไดแลน ในระยะแรกมักจะนำทำนองมาจากเพลงเก่า แต่ภายหลัง เขาได้แต่งเนื้อร้องและทำนองเพลงขึ้นมาใหม่ สไตล์การร้องของเขาครึกโครม

โผงผาง เขาร้องเพลงพร้อมกับดีดกีตาร์ และเป่าซาร์โมนิกา ด้วยสำเนียงที่บาดหู องค์กร ประกอบทางดนตรีในเพลงของเขาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างเพลงคันทรี่ เพลงคนผิวดำ และ เพลงร็อกแอนด์โรล เนื้อหาเพลงของบ็อบไดแลนมีทั้งการเหน็บแนม เสียดสี และ วิพากษ์วิจารณ์ทั้งตัวเขาเองและโลกรอบ ๆ ตัวเขาอย่างรุนแรง ภาษาที่เขาใช้นั้นชัดเจนแจ่มใส แม้ว่ากลุ่มศิลปินโฟล์ครุ่นเก่าจะไม่นับว่าเขาเป็นสมาชิกของกลุ่ม แต่ บ็อบ ไดแลน ก็ประสบความสำเร็จมากกว่าคนอื่น ๆ เขาทำเป็นคู่หูให้คู่หูนับล้านคนได้รู้จักกับเพลงแบบ อังกฤษ-อเมริกันที่มีเนื้อหาต่อต้านสังคมอเมริกัน

ความสำเร็จของไดแลนเป็นการช่วยปูทางให้ศิลปินโฟล์คในรุ่นต่อมา อีกหลายคน เช่น Joan Baez , Phil Ochs , Tom Paxton , Gordon Lightfoot และ Judy Collins เป็นต้น

ดนตรีร็อกในช่วงทศวรรษที่ 1960 (ประมาณ พ.ศ. 2508) นี้ ไม่สามารถแยกออกจากเหตุการณ์ทางสังคม และการเมืองในสมัยนั้นได้ ในช่วงนั้นเป็นเวลาที่ยุทธศาสตร์ประเทศเล็ก ๆ หลายประเทศพยายามที่จะแยกตัวเป็นอิสระจากการครอบงำของประเทศที่ใหญ่กว่าและเข้มแข็งกว่า กลุ่มชนชาติต่าง ๆ ได้ลุกขึ้นต่อสู้เพื่อให้พ้นจากการปราบปรามและการประหัตประหาร หลายส่วนของโลกเริ่มมองเห็นความเป็นไปได้ที่จะได้มาซึ่งเสรีภาพส่วนบุคคล ทั้งในด้านสังคม , วัฒนธรรม , การเมือง และเสรีภาพทางเพศ ด้วยการสื่อสารมวลชนที่กระจายไปทั่วโลกและทันต่อเหตุการณ์ ทำให้มีการเลียนแบบการต่อสู้จนมีลักษณะที่คล้าย ๆ กัน เช่น การเดินขบวนประท้วงของนักศึกษาในกรุงปารีส , วอซอว์ , นิวยอร์ก และเบิร์กลีย์ ล้วนแล้วแต่เป็นเหตุการณ์ลักษณะเดียวกัน ในกลุ่มนักดนตรีร็อกก็เช่นกันพวกเขาไม่สามารถที่จะแยกตัวออกจากเหตุการณ์ที่เป็นสาธารณะได้ เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพวกเขาในยุคนั้น ได้แก่ การข่มขู่ และการกบฏ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของยุคนั้น

ในปี ค.ศ. 1965 (2509) ได้เกิดขุมชนร็อกคอนเสิร์ต และการเดินร่ำขึ้นที่ บริเวณหอบประชุม Longshoreman ในเมือง Charlstans ภายในปีเดียว มีวงดนตรีร็อก

มากกว่าหนึ่งพันวง มาร่วมแสดงในบริเวณนี้ ดนตรีร็อกของผู้นำขบวนการร็อกที่
 ชานฟานซิสโกนี้ มีรากฐานมาจากเพลงบลูส์และคันทรี่ที่ใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้า ใช้เครื่อง
 ขยายเสียงให้ดัง และใช้เครื่องแต่งเสียงให้เสียงแปลกไปกว่าเดิม เสียงของดนตรี ที่ออกมา
 เป็นเสียงลีด (Lead) กีตาร์ที่ลื่นไหล ครวญคราง แสดงถึงอารมณ์อย่างเต็มที่ สิ่งเหล่านี้
 เป็นเทคนิคการร้องของเพลง บลูส์นั่นเอง และเสียงกีตาร์นี้ยังเหมือนกับเสียงของแซกโซโฟน
 ที่เล่นเพลงสำเนียงแจ๊ซอีกด้วย ในแนวกีตาร์ริทึม และกีตาร์เบสคล้าย ๆ กับเสียงกลองมาก
 ขึ้น แต่ก็ยังคงมี การโซโล่ และมีแนวดนตรีที่หนาแน่นขึ้นด้วย ในส่วนของเครื่องจังหวะ
 คือกลองและเปียโน จะเน้นหนักที่จังหวะตก (Heavy Downbeat) ซึ่งเป็นลักษณะเด่น
 ของดนตรีประเภทนี้ และยังมี การโซโล่กลองหรือเปียโนด้วย การขับร้องนั้นผู้เล่นตั้งแต่
 หนึ่งคนขึ้นไปทำหน้าที่ร้องด้วยและเล่นด้วยเนื้อร้องของเพลงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเมือง ,
 เรื่องที่คลุมเครือ , เรื่องเชกส์อย่างเปิดเผย และบางครั้งเป็นเรื่องของสิ่งที่ลึกลับ ในด้าน
 การจัดฉากบนเวที มีการแสดงแสงสีซึ่งฉายไปที่จอซึ่งอยู่ด้านหลังนักดนตรี การใช้สไลด์
 แผ่นฟิล์ม และการใช้แสงที่กระพริบตามจังหวะเพลง บางครั้งก็ใช้เทคนิคการฉายแสง
 หุ้มห่อตัวผู้แสดงหรือผู้ชมให้มีสีสันสวยงาม ผู้ชมส่วนมากเต้นรำและร้องเพลงไปพร้อมกัน
 โดยใช้ท่าเต้นที่คิดขึ้นเองตามลีลาของเพลงและแสงสี หรือฤทธิ์ยาที่เสพเข้าไป (โดยมากเป็น
 LSD) สิ่งนี้เองทำให้เกิดชื่อ " Acid Rock" ขึ้นในภาษาดนตรี

ในปลายปี ค.ศ. 1965 ถึงต้นปี 1966 (พ.ศ. 2508-2509)คณะ The Beatles
 เริ่มใช้คำร้องที่คลุมเครือมากขึ้นภายใต้ฤทธิ์ยาเสพติดบาง ๆ มีการใช้เสียงเครื่องดนตรีใหม่ ๆ
 ใช้เสียงประสาน และจังหวะที่สลับซับซ้อนมากขึ้นดังตัวอย่างในเพลง Norwegian Wood
 เพลง Eleanor Rigby และเพลง Yellow Submarine เป็นต้น ในปี 1967 เดอะบีทเทิลส์
 ได้ออกแผ่นเสียงชุด Sergeant Pepper's Lonely Heart Club Band เพลงในชุดนี้
 แปลกประหลาด ลึกลับ เต็มไปด้วยอารมณ์และความรู้สึก เช่น เพลง A Day in the Life
 บางเพลงก็มึอารมณ์ขัน เช่นเพลง When I am Sixty-four บางเพลงเพลงที่เต็มไปด้วย
 อารมณ์ความรู้สึก เช่น เพลง She's Leaving Home และเพลงที่มีความหมายคลุม

เครื่องและเพื่อผ่านเช่นเพลง Lucy in the Sky with Diamond เครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงเพลง เหล่านี้ประกอบด้วย กีตาร์สองตัว เบส และกลองชุด และมีเครื่องดนตรีอื่นๆเพิ่มเข้ามา ได้แก่ ซิตาร์ (Sitar) เสียงธรรมชาติ เช่น เสียงของฝูงชนกำลังส่งเสียงเชียร์ และเสียงของสัตว์ต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเสียงของเครื่องดนตรีไฟฟ้าที่มีคุณภาพ ใกล้เคียงกับเสียงของวงซิมโฟนี ออร์เคสตรา เสียงเหล่านี้มีความละเอียดและสลับซับซ้อนเกินกว่าที่เครื่องบันทึกเทปที่มีร่องเสียงธรรมดา หรือ Multiple Taped Tracks จะบันทึกไว้ได้ สิ่งเหล่านี้จะกระทำได้ที่แต่ในห้องสตูดิโอเท่านั้น ส่วนในการแสดงสดจะทำได้ไม่ได้เลย

ในปี 1967 (พ.ศ. 2510) เป็นปีที่ Jim Morrison and the Doors ได้รับความนิยมสูง ศิลปินกลุ่มนี้มาจากแคลิฟอร์เนีย พวกเขาเล่นเพลงในสไตล์ " อันเดอร์กราวด์ " (Underground) ดนตรีอันเดอร์กราวด์ มีลักษณะที่หายากคาย เนื้อร้องเป็นบทกวีที่คลุมเครือ มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักและกามารมณ์ ในปี 1967 นี้ Jimi Hendrix ก็ปรากฏตัวขึ้นเช่นกัน จิมมี เฮนดริกซ์ เป็นคนผิวดำ เล่นกีตาร์ด้วยมือซ้าย เขาใช้เครื่องขยายเสียงที่ตั้งเหมือนเสียง ระเบิด ใช้วอลุ่มปรับเสียงที่สลับซับซ้อนน่าทึ่ง ท่วงการแสดงบนเวทีของเขาก้าวร้าว ป่าเถื่อน มีลีลาการเล่นกีตาร์ที่เร่ร่อนและยั่วชวนทางเพศ ในฉากสุดท้ายของการแสดงเขามักจะสร้างความตื่นเต้นด้วยการราดน้ำมันเชื้อเพลิงบนกีตาร์ของเขาและเผามันทิ้งไปต่อหน้าคนดูพร้อมกับเร่งเครื่องขยายเสียงให้มีเสียงสูงขึ้น ๆ จนถึงจุดสุดขั้ว

กลุ่มศิลปินที่มีการแสดงที่รุนแรงอีกคณะหนึ่งคือ The Who คณะเดอะวูเป็นชาวอังกฤษ มีสมาชิกซึ่งประกอบด้วย Pete Townshend เล่นกีตาร์ , John Entwistle เล่นเบส , Keith Moon เล่นกลอง และ Roger Daltrey เป็นนักร้องนำ (ต่อมา ปี 1978 คีท มูน เสียชีวิต มือกลองจึงเปลี่ยนเป็น Kenny Jone) เพลงของ The Who ใช้เสียงผ่านเครื่องขยายเสียงที่เสียดแทงหู ใช้เสียงที่เรียกว่า Electronic Feedback และลีลาท่าทางของพวกเขาคัดค้านักยิมนาสติก มีการสื่อความหมายของบทเพลงด้วยลีลาการแสดงของเขาแต่ละเพลง แต่ในตอนสุดท้ายของเพลงมักจบลงด้วยการที่ Pete Townshend ทบทำลาย กีตาร์ของเขาและขว้างไปที่ผู้ชมอย่างป่าเถื่อนเมามัน ด้วยความตื่นเต้น

ศิลปินที่มีเพลงในแนวนี้อีกคณะหนึ่งคือ The Velvet Underground เพลงของคณะนี้มีชื่อเสียงคือเพลง The Exploding Plastic Inevitable เพลงนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเซ็กส์ ยาเสพติด และการฆาตกรรมของพวกนิยมลัทธิซาดีสม์ (Sado-Masochism) ในการแสดงดนตรีประกอบด้วย การฉายแผ่นฟิล์มและสไลด์ , นักเต้น (Dancers) และผู้ชม ซึ่งปฏิริยาของผู้ชมนั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงด้วย

เพลงร็อกในแนวอื่นในระยะนี้คือ คณะ The Moody Blues คณะนี้ได้อัดแผ่นเสียงชุด Days of Future Passed โดยมีวง London Festival Orchestra บรรเลงร่วม นับเป็นครั้งแรก ที่มีการนำเอาวงดนตรีร็อกไปรวมกับวงดนตรีคลาสสิกโดยเจตนา ที่สำคัญคือ เพลง Night in White Satin จากแผ่นเสียงชุดนี้ได้รับความนิยมอย่างมากในอังกฤษและสหรัฐอเมริกา

ในปีเดียวกันนี้ได้มีการก่อตั้งวงดนตรีที่ได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างล้นหลามคือวง Cream วงครีမ် ถือว่าเป็นที่รวมของนักดนตรีชั้นยอด (Super Group) สมาชิกของวงครีမ်ประกอบด้วย Ginger Baker ตีกลอง Eric Clapton เล่นกีตาร์ และ Jack Bruce บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงอยู่ก่อนแล้ว โดยเฉพาะด้านฝีมือการเล่นแบบ โซโลอิมโพรไวส์ (Solo Improvisation) พวกเขาสามารถร่วมกันเพื่ออุทิศตนสร้างสรรค์ผลงานเพลง การถือกำเนิดขึ้นมาตอนแรกไม่ใช่เพื่อหวังกอบโกยเงินจากตลาดแผ่นเสียง แต่ทำเพื่องานศิลปะที่พวกเขาต้องการ ครีမ်เล่นเพลงร็อกจากการประพันธ์ของพวกเขาเองโดยมีสำเนียงบลูส์แทรกอยู่ มากมาย วงครีမ်ได้พาดดนตรีบลูส์เข้าสู่มิติใหม่ที่เรียกว่า " บลูส์ร็อก " การรวมตัวกันตั้งวงที่มีมาตรฐานแบบใหม่นี้ได้ส่งอิทธิพลไปยังกลุ่มนักดนตรีคณะอื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะการนำเอาเพลงบลูส์ยุคเก่า ๆ มาปรับปรุงใหม่เพื่อเล่นให้วัยรุ่นฟัง วงครีမ် ได้สลายวงไปเมื่อปี ค.ศ. 1968 (พ.ศ. 2511) สมาชิกแต่ละคนได้แยกย้ายกันไปตามทิศทางของตนบางคนไปก่อตั้งวงใหม่ บางคนก็เป็นศิลปินเดี่ยว

นับจากปี ค.ศ. 1960 (พ.ศ. 2503) เป็นต้นมา ดนตรีร็อกได้กลายเป็นกระแสหลักของดนตรีป๊อปปูล่าร์ทั่วโลก ศิลปินเพลงร็อกอื่น ๆ ที่มีสไตล์เป็นร็อกอย่างเหนียวแน่นทั้งจิตวิญญาณ สภาพแวดล้อม หรือวัตถุประสงค์ ได้แก่ Country Joe and the Fish , Joni Mitchell , Sly and the Family Stone , Jefferson Airplane , Deep Purple , Led Zeppelin , Donovan , the Who , Jimi Hendrix , Paul Simon และ Cream

เหตุการณ์ที่โด่งดังที่สุดในยุคนี้คือ การจัดงานเทศกาลคอนเสิร์ตกลางแจ้งที่ Woodstock ในนครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 21-23 สิงหาคม ปี ค.ศ. 1969 (พ.ศ. 2512) คอนเสิร์ต ภูตสต็อกครั้งนี้ เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของยุคฮิปปี้ เป็นการรวมตัวกันของคนหนุ่มสาวที่รักสันติภาพและเสียงเพลง หนุ่มสาวกว่า 500,000 คน มาใช้ชีวิตร่วมกันสามวันสามคืนโดยไม่มีเหตุร้ายเกิดขึ้น งานนี้มีการแสดงดนตรีร็อกติดต่อกันหลายวัน ศิลปินร็อกที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ได้ไปร่วมแสดงในงาน สาระของงานประกอบด้วย ยาเสพติด , การต่อต้านสงคราม และมิตรภาพ เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นที่โจษขานกันอย่างมาก มีการอภิปรายถกเถียงถึงเรื่องนี้กันอย่างกว้างขวาง แต่อย่างไรก็ดี เหตุการณ์ครั้งนี้ถือเป็นทางเลือกใหม่ของสันติภาพ ดนตรี และยาเสพติด หลังจากนั้นก็มีการจัดงานในลักษณะเดียวกันนี้อีกหลายครั้ง แต่การจัดเทศกาลดนตรีร็อกในครั้งต่อ ๆ มาไม่ประสบความสำเร็จเท่ากับที่ Woodstock บางแห่งได้เกิดเหตุการณ์รุนแรง และมีผู้เสียชีวิต ทำให้ผู้ที่ฝึกฝนในลัทธิการเมืองฝ่ายซ้ายเริ่มเสื่อมความนิยมในดนตรีร็อก

4. ดนตรีร็อกในยุคแตกตัว (ค.ศ. 1971-1996)

ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1960 (ประมาณ พ.ศ. 2512) เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงเกิดขึ้น ดนตรีร็อก ได้แตกสาขาออกเป็นหลายสไตล์ เช่น Folk Rock , Jazz Rock , Classical Rock , Raga Rock , Psychedelic Rock , และ Acid Rock

อย่างไรก็ตามไม่มีเส้นแบ่งที่แน่นอนระหว่างดนตรีร็อกในสไตล์ต่าง ๆ มาตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1960 ดนตรีร็อกในยุคทศวรรษ 1970 (พ.ศ. 2513-2522) ได้พัฒนาแตกต่างจากร็อกแอนด์โรลในระยะแรกหลายทางคือ ใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้าล้วนๆ , ใช้เครื่องขยายเสียงที่มีพลังเสียงมากและใช้เครื่องแต่งเสียงดนตรี (Electronic Distortion) โครงสร้างของบทเพลงมีอิสระและยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น จากเพลงสั้นๆ แบบเก่ากลายเป็นเพลงที่มีการอิมโพรไวส์ (Improvisation) ซึ่งเข้ากับลักษณะของโครงสร้างอิสระ (Free Form) ด้านเนื้อหาของเพลงมีเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมและการเมือง บางเพลงก็เป็นเรื่องการครุ่นคิดถึงสิ่งที่อยู่ภายในร่างกายของตน และภาษาที่ใช้มักจะคลุมเครือไม่ชัดเจน ส่วนผู้ที่นิยมฟังเพลงร็อกยังคงเป็นคนหนุ่มสาว แต่ก็มีผู้ฟังจำนวนมากที่เป็นผู้ใหญ่โดยเฉพาะพวกที่มีแนวคิดต่อต้านทางการเมืองในเรื่องที่กล่าวมา พวกนี้ก็เริ่มหันมาฟังเพลงร็อก พวกนักเขียนเริ่มมีการเขียนวิพากษ์วิจารณ์ดนตรีร็อกอย่างจริงจัง และดนตรีร็อกได้กลายเป็นวิชาหนึ่งที่มีการศึกษากันในมหาวิทยาลัยหลายแห่งโดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกาและยุโรป

ดนตรีร็อกได้เดินทางมาถึงยุโรปก่อนที่จะถึงทศวรรษที่ 1970 นับสิบปีโดยการออกอากาศทางสถานีวิทยุ แผ่นเสียง และการตระเวนแสดงคอนเสิร์ตของวงดนตรีจากอังกฤษและอเมริกา ขบวนการร็อกเดินทางไปถึงแม้กระทั่งที่กรุงอัมสเตอร์ดัม ซึ่งคนที่นี่นั้นไม่สามารถยอมรับเรื่องยาเสพติดได้ แต่ดนตรีร็อกพร้อมด้วยยาเสพติดจากซานฟรานซิสโกก็ยังเข้าไปจนได้ วงดนตรีร็อกได้เข้าไปสถิตอยู่ในยุโรปหลายประเทศ เพลงที่นิยมเล่นกันส่วนมากเป็นสไตล์ ร็อกแบบอเมริกัน และร็อกอังกฤษ มีการแสดงดนตรีร็อกกลางแจ้งเกิดขึ้น

ตามเมืองต่าง ๆ มากมายในยุโรปตะวันตก แม้แต่ที่เมืองบูดาเปสต์ก็ยังมีการจัดงานเทศกาลดนตรีร็อกขึ้นหลายวัน ซึ่งเป็นการนำเอานักดนตรีจากที่ต่าง ๆ มาเจอกันแล้ว ต่างแยกย้ายกันแพร่ขยาย ดนตรีร็อกให้กว้างออกไป

ในปี ค.ศ. 1970 และ 1971 (พ.ศ. 2513-2514) วงการเพลงร็อกได้รับความเสียหายอย่างหนัก เนื่องมาจากการแตกวงของ The Beatles และที่น่าเศร้าสลดยิ่งกว่านั้น คือการเสียชีวิตของศิลปินเพลงร็อกแนวหน้า 3 คน คือ Jimi Hendrix , Janis Joplin , Jim Morrison จากคณะ The Doors และ Brian Jones จากคณะ The Rolling Stones การเสียชีวิตของศิลปินร็อกดังกล่าวส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการใช้ยาเสพติด แต่อย่างไรก็ดี ดนตรีร็อกที่ได้รับการยกย่องว่าดีที่สุดในทศวรรษที่ 1960 ก็ยังคงอยู่มาจนถึงทศวรรษที่ 1970 เช่น คณะ The Rolling Stones ส่วนวงดนตรีใหม่ที่ประสบความสำเร็จในระยะนี้ได้แก่ Jethro Tull ศิลปินร็อกอังกฤษที่ได้รับการยกย่องว่ามีฝีมือยอดเยี่ยม คณะ America ซึ่งเล่นใน สไตลค์ันทรีร็อก และอีกคนหนึ่งคือ Alice Cooper ซึ่งมีรูปแบบการปรากฏตัวบนเวทีที่โดดเด่นที่สุดคือ เขาจะแต่งตัวเป็นผู้หญิง และจัดฉากที่เกี่ยวกับการฆาตกรรม

ในยุคทศวรรษที่ผ่านมาศิลปินร็อกส่วนมากเป็นเพศชาย แต่ในทศวรรษที่ 1970 นี้ผู้ฟังเริ่มยอมรับศิลปินที่เป็นเพศหญิงมากขึ้น ศิลปินร็อกสาวที่มีผลงานเป็นที่รู้จักมากได้แก่ Judy Collins และ Joni Mitchell

ศิลปินร็อกที่เป็นแบบอย่างและมีมาตรฐานคนหนึ่งในยุคทศวรรษที่ 1970 คือ Elton John เขาได้ตั้งวงดนตรีประเภทร็อกและบลูส์ขึ้น แผ่นเสียงชุดแรกของเขาคือ Elton John (ปี 1970) แผ่นเสียงชุดนี้ประสบความสำเร็จมากทั้งในอังกฤษและอเมริกา และติดตามมาด้วยชุด Tumble weed Connection (ปี 1971) และ Madman across the Water (ปี 1972) เพลงของเอลตัน จอห์น เป็นเพลงที่แสดงอารมณ์ และเทคนิคการ

ร้องที่มีช่วงเสียงกว้างมาก คือมีทั้งเสียงร้องที่นุ่มนวลและอารมณ์ที่หวลคิดถึงอดีตไปจนถึงเสียงที่แหบห้าวและอารมณ์ขบขัน ส่วนดนตรีนั้นเป็นสไตล์ที่คุ้นหูคือมีทั้ง ร็อกแอนด์โรล คันทรี และคลาสสิก วงดนตรีที่ใช้บรรเลงนั้นมีทั้งวงเล็ก ๆ แบบวงร็อกทั่วไปและวงใหญ่ขนาดวงสตริงออร์เคสตรา สิ่งที่เป็นลักษณะเด่นที่สุดของเขาก็คือฝีมือการเล่นเปียโน และความสามารถในด้านการแสดงของเขา

ในทศวรรษที่ 1970 นี้ ขณะที่ดนตรีร็อกแบบ Anglo-American มีอิทธิพลต่อวงการเพลงป๊อปปูลาร์มาก ขณะเดียวกันนั้นก็เป็นเวลาเพลงป๊อปปูลาร์ และเพลงร็อกของชาติต่าง ๆ ทั่วโลกได้พัฒนาและเติบโตขึ้น เช่น ที่ประเทศญี่ปุ่นมีวงดนตรีร็อกเกิดขึ้นจำนวนมาก ในประเทศที่ใช้ภาษาสเปนหลายประเทศทั้งในทวีปยุโรปและอเมริกายังคงชอบเพลงที่ใช้ทำนองและภาษาของตนเอง ส่วนในทวีปแอฟริกาได้มีการนำเอาเพลงป๊อปปูลาร์และเพลงเต้นรำมารวมกับดนตรีประจำถิ่น ใช้ภาษาท้องถิ่นแต่การใช้เครื่องดนตรีตะวันตก การเรียบเรียงเสียงประสานและโครงสร้างของเพลงเป็นแบบตะวันตก แม้แต่ในประเทศสหภาพโซเวียตก็ยังมีกลุ่มนักดนตรีป๊อปปูลาร์นำเอาเพลงพื้นบ้าน และเครื่องดนตรีพื้นบ้านจากท้องถิ่นต่าง ๆ ของสหภาพโซเวียตมาผสมผสานกับจังหวะที่เร้าแรง และสำเนียงดนตรีแบบซอฟร็อก (Soft Rock) แต่ก็ไม่มีเพลงของประเทศใดเลยที่จะก้าวไปถึงระดับของตลาดโลก อย่างไรก็ตามการผสมผสานอย่างต่อเนื่องของดนตรีร็อกและดนตรีของท้องถิ่นต่าง ๆ นี้ ยิ่งนานวันก็ยิ่งทำให้ดนตรีร็อกเปลี่ยนแปลงไปมากขึ้น

นอกเหนือไปจากประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษแล้ว ประเทศที่อยู่ในอันดับรองลงมาคือออสเตรเลียซึ่งมีนักร้องคือ Olivia Newton John และประเทศเยอรมันซึ่งมีคณะ Tangerine Dream อย่างไรก็ตามก็ตีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของดนตรีในส่วนต่าง ๆ ของโลกยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงศูนย์กลางของดนตรีของโลกไปจากที่เดิมได้

ในยุคนี้มีเพลงเต้นรำเกิดขึ้นใหม่เรียกว่าดิสโก้ (Disco) ซึ่งพัฒนามาจากเพลงป๊อป

โซลอเมริกัน เพลงประเภทดิสโก้ได้รับความนิยมเปิดในสถานที่เต้นรำซึ่งใช้การเปิดแผ่นเสียงแทนวงดนตรี สถานที่เต้นรำชนิดนี้เรียกว่าดิสโกเทค (Discotheque) การเต้นรำแบบใหม่นี้ ประกอบไปด้วยแสงสี , จังหวะ , อารมณ์ความรู้สึก และลีลาการเต้นรำ ดิสโกเทค เฟื่องฟูถึงขีดสุดเมื่อปี 1974 (พ.ศ. 2517) ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นราชินีเพลง ดิสโก้คือ Donna Summer

นอกเหนือไปจากสไตล์อังกฤษ-อเมริกันแล้ว ยังมีดนตรีอีกประเภทหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในระดับนานาชาติ คือ ดนตรีจากจาไมกา ซึ่งเรียกกันว่า Jamican Soul Rock จากจาไมกาโซลหรือคเป็นที่รู้จักในปี 1973 จากภาพยนตร์ เรื่อง The Harder They Come ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับโลกของพวกเรกเก้ (Reggae) วงดนตรีประเภทเรกเก้ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือคณะ Bob Marley and the Wellers ลักษณะของดนตรีมีลีลาหนักแน่น ด้วยเสียงของกีตาร์ไฟฟ้า , เบสไฟฟ้าและกลอง มีส่วนผสมของจังหวะแบบ Afro-Latin และการร้องแบบ Call-and-Response ซึ่งเป็นเทคนิคและวิธีการร้องแบบอัฟริกา เช่นเดียวกับดนตรีร็อคทั่วไป เนื้อหาของเพลงเป็นเรื่องเกี่ยวกับความไม่ยุติธรรมทางสังคมและเศรษฐกิจในประเทศของเขา แต่ในยุคนี้ผู้ฟังเพลงส่วนมากจะฟังแต่เสียงดนตรีมากกว่าที่จะสนใจความหมายของเนื้อร้อง ดังนั้นเนื้อร้องจึงไม่ค่อยมีผลต่อการต่อสู้เรียกร้องของผู้ที่เสียเปรียบในสังคม

ตอนกลางและปลายทศวรรษที่ 1970 (พ.ศ. 2518 - 2522)ดนตรีร็อคแบบอังกฤษอเมริกันได้ทวนกลับไปเป็นแบบทศวรรษที่ผ่านมาอีก คือใช้วงดนตรีขนาดใหญ่ที่มีเครื่องดนตรีมากและใช้เครื่องขยายเสียงที่มีพลังเสียงดังมาก มาช่วยเสริมสร้างเสียงที่ออกมาให้ยิ่งใหญ่หูหรรยยิ่งขึ้น เครื่องดนตรีที่มีบทบาทสำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือ เปียโนและออร์แกนไฟฟ้านั้น บางครั้งจะใช้เครื่องซินธิไซเซอร์ (Synthesizer) มาแทน เพราะทำให้การบรรเลงรวมวงมีช่วงเสียง (Range) ที่กว้างมากขึ้นและมีสีสันของเสียงมากยิ่งขึ้น วงออร์เคสตราที่นำมาใช้เสริมในวงร็อคนั้นได้กลายเป็นรูปแบบมาตรฐานสำหรับดนตรีทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น วงร็อค

ป๊อป , โชล และคันทรี นับแต่ตอนนั้นเป็นต้นมา

สมาชิกของวงดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้าหลายวง ส่วนมากผ่านการฝึกฝนทางด้านดนตรีคลาสสิกมาแล้วหรือไม่ก็เป็นผู้ที่สนใจในดนตรีคลาสสิก เพลงของพวกเขาจึงมีลักษณะการเรียบเรียงเสียงประสานคล้ายกับเพลงในศตวรรษที่ 19 ตอนปลาย โดยเฉพาะเพลงของคีตกวีที่ชื่อ Liszt และ Debussy คณะนักดนตรีที่เป็นผู้ริเริ่มนำเอาดนตรีคลาสสิกมาผสมกับดนตรีร็อกได้แก่คณะ The Moody Blues และคณะ The Pink Floyd นอกจากนี้ยังมีคณะ King Crimson and Tangerine Dream ซึ่งได้ใช้ดนตรีคลาสสิกมาผสมกับดนตรีร็อกอย่างจริงจังจนได้ชื่อว่าเป็น " Art Rock "

การใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ในการแสดงสดบนเวทีนั้น นับวันยังมีการพัฒนาที่สลับซับซ้อนมากขึ้นและการใช้แสงสีและฉากต่าง ๆ ประกอบเวที ถือเป็นส่วนสำคัญในการแสดงดนตรีร็อก ตัวอย่างเช่น คณะ Yes และคณะ Genesis ใช้เสียงอิเล็กทรอนิกส์ให้ทำงานร่วมกับการแสดงแสงสี (Light Shows) โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่คือแสงเลเซอร์เข้าช่วย ส่วนอีกคณะหนึ่งเป็นวงโซลร็อก คือคณะ Earth , Wind and Fire ได้ใช้เทคนิคการฉายแสงเลเซอร์ที่ให้ภาพสามมิติ (Holograms) ประกอบในการแสดง ส่วนคณะอื่น ๆ ในยุคนี้ส่วนมากจะใช้เครื่องขยายเสียงที่มีเสียงดังกว้างไกล และเสียงดนตรีที่เป็นแกนกลางของเพลงที่ไม่ว่าจะเป็นจังหวะหรือลีลานั้นนับว่าเป็นการสืบทอดสไตล์เพลงต่อจากเพลงร็อกในยุค 1960 สิ่งเหล่านี้จะมีอยู่มากในกลุ่มดนตรีแบบเฮฟวีเมทัล (Heavy Metal) ซึ่งได้แก่ คณะ Led Zeppelin , Iron Butterfly หรือแม้แต่วงใหม่อย่าง คณะ Deep Purple , Grand Funk Railroad , Black Sabbath และ Queen

กล่าวโดยสรุปแล้วคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งของดนตรีร็อกนับแต่ที่ได้กำเนิดมาก็คือพฤติกรรมและการแต่งกายที่ยั่วยวนกวนโทสะ , ก้าวร้าว และป่าเถื่อน นับตั้งแต่สมัยของเอลวิส เพรสลีย์ เป็นต้นมา จนถึงยุคปัจจุบันเป็นที่ประจักษ์ชัดว่ารูปลักษณ์ของดนตรีร็อกที่

เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่องนั้นเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทรงผม การแต่งกาย กิริยาท่าทางและการจัดฉากบนเวที ขณะที่ศิลปินเพลงร็อกที่มีชื่อเสียงก็จะสร้างภาพลักษณ์ของตนเองให้ดูแปลกประหลาดและน่าสะอึงตกใจมากขึ้น เส้นทางที่กล่าวมานี้เริ่มต้นมาจาก Elvis Presley และขยายต่อไปยัง Little Richard , Jerry Lee Lewis , Jimi Hendrix , The Rolling Stones , Jim Morrison , The Who , Alice Cooper ไปจนถึงคณะ Queen สิ่งเหล่านี้ทำให้เราสามารถโยงใยไปถึงที่มาของพวกพังร็อก (Punk Rock) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพวกนิเวฟ (New Wave) ได้ วงดนตรีประเภทนี้ได้แก่ คณะ Sex Pistol เป็นต้น ลักษณะของดนตรีพังร็อก คือ มีเสียงดังแบบฮาร์ร็อก กิริยาท่าทางบนเวทีการแสดงมีทั้ง อากาศอาเจียน , ถ่มน้ำลาย , การต่อสู้ และการปลดเปลื้องเสื้อผ้า ในด้านเนื้อหาของบทเพลง มีตั้งแต่เนื้อหาหยาบลามกไปจนถึงเสียงที่เบาจนฟังแทบไม่ได้ยิน มีการแต่งกายที่แปลกประหลาดและท่าทางที่ไม่แคร์ต่อกฎระเบียบใด ๆ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นธรรมเนียมที่สำคัญของวงดนตรีร็อกสมัยใหม่ สรุปได้อีกอย่างหนึ่งก็คือคุณสมบัติที่สำคัญของดนตรีพังร็อกก็คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นที่รังเกียจเหยียดหยามของรัฐบาล , ศาสนา , ฝ่ายปกครอง , สถาบันการศึกษา และตำรวจ

ในขณะเดียวกันนั้นดนตรีร็อก ก็ประสบความสำเร็จในด้านการเป็นที่ยอมรับในวงกว้างมากขึ้นและมีอำนาจต่อรองใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น วารสารชื่อ The Rolling Stones ซึ่ง เป็นสัญลักษณ์ของความเห็นที่แปลกแยกแห่งยุคปลาย 1960 นั้น เป็นหนังสือที่แพร่กระจายข่าวสารความเจริญรุ่งเรืองของบุคคลในวงการเพลงร็อกมานานนับสิบปี นับตั้งแต่โปรดิวเซอร์ ผู้สนับสนุนที่อยู่เบื้องหลัง ไปจนถึงนักดนตรีและนักร้อง บุคคลเหล่านี้นับวันจะยังมีฐานะทางสังคมที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ หนังสือพิมพ์คุณภาพในประเทศแถบตะวันตกต่างก็เริ่มเปิดคอลัมน์ วิจารณ์คอนเสิร์ตและแผ่นเสียงของดนตรีร็อกอย่างสม่ำเสมอ และยังมีบทความเกี่ยวกับเพลงร็อกและนักดนตรีร็อกโดยเฉพาะด้วย ส่วนในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่าง ๆ มีการบรรยายเกี่ยวกับดนตรีร็อก และมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับดนตรีร็อกโดยตรง ในการประชุมของสมาคมนักปราชญ์ก็มีการอ่านเอกสารเกี่ยวกับดนตรีร็อก ในด้านสังคมวิทยาและ

วัฒนธรรม มีการแสดงความคิดเห็นอย่างจริงจังในเรื่องของคณะเดอะบีเทิลส์ และดนตรีที่อยู่
ในสมัยเดียวกัน และแล้วสิ่งที่เริ่มต้นด้วยการเป็นวัฒนธรรมย่อยที่กบฏนั้นท้ายที่สุดก็จะ
ถูกรวบรวมเอาไว้กับวัฒนธรรมหลักที่สำคัญของอเมริกาและยุโรป

ในช่วงทศวรรษที่ 1980 (2523 2532) วงดนตรีที่เป็นคลื่นลูกใหม่จากประเทศ
อังกฤษได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่แฟนเพลงชาวสหรัฐอเมริกา ศิลปินกลุ่มนี้ได้แก่ คณะ
Police , Culture Club และคณะ Eurhythmics ศิลปินกลุ่มนี้เปรียบเสมือนเป็นคลื่นลูก
ที่สองจากอังกฤษที่บุกอเมริกา นับตั้งแต่คลื่นลูกที่หนึ่งคือกลุ่มศิลปินที่นำทีมโดยคณะ The
Beatles เมื่อต้นทศวรรษที่ 1960 แม้ว่าคลื่นลูกที่สองนี้จะมีสไตล์ที่หลากหลายมาก แต่
ส่วนมากจะเน้นหนักที่การใช้เทคโนโลยีของเครื่องดนตรีไฟฟ้า เช่น ซินธิไซเซอร์ และ เครื่อง
คอมพิวเตอร์และรูปแบบการแสดงของศิลปินที่แปลกพิสดาร

ในช่วงทศวรรษนี้วัยรุ่นส่วนใหญ่นิยมดนตรีประเภทเฮฟวีเมทัล (Heavy Metal)
ลักษณะของดนตรีประเภทนี้ คือ มีพื้นฐานมาจากเพลงบลูส์ แต่เน้นหนักที่เสียงกีตาร์ , กลอง
และเบส ใช้เสียงร้องที่ดังสนั่น และใช้เครื่องขยายเสียงที่ดังมาก ส่วนเนื้อหานั้นมักจะมีถ้อย
คำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างชัดแจ้ง และมีการแต่งกายที่แปลกพิสดาร คำว่า " Heavy
Metal " มาจากบทเพลง Born to be Wild ในเนื้อเพลงนั้นมีช่วงหนึ่งที่ร้องว่า Heavy
Metal Thunder วงดนตรีที่จัดว่าเป็นวงประเภทเฮฟวีเมทัลได้แก่ Quiet Riot , Iron
Maiden , Black Sabbath , Deep Purple , Led Zeppelin , UFO , Grand Funk
Railroad , Bon Jovi , Queen , Gun & Roses , Scorpion , Europe , Ozzy
Osbourne และ Kiss เป็นต้น

ในทศวรรษนี้ ดนตรีประเภทแจ๊ซร็อกได้รับความนิยมมากกว่ายุคใด ๆ เช่นกัน
ความจริงดนตรีร็อกได้รับอิทธิพลจากดนตรีแจ๊ซมาตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1960 ดนตรี
แจ๊ซร็อก หรือฟิวชั่น (Fusion) เป็นดนตรีสไตล์ใหม่ที่นำเอาการอิมโพรไวส์ (Improvisation)

ของนักดนตรีมารวมกับลีลาจังหวะและลีลาแบบแจ๊ซ เครื่องดนตรีในวงแจ๊ซหรือคัมมี่ทั้งเครื่อง
อะคูสติคไปจนถึงเครื่องไฟฟ้า เช่น ซินธิไซเซอร์, เปียโนไฟฟ้า, กีตาร์ และเบส
เครื่องดนตรีอะคูสติคนั้น มักจะใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าช่วยขยายขีดความสามารถของเสียงดนตรีให้
มีมากยิ่งขึ้น ส่วนกลุ่มของเครื่องเคาะจังหวะ (Percussion) นั้นจะมีจำนวนมากกว่าวง
แจ๊ซรุ่นก่อน ซึ่งในจำนวนนี้มักจะรวมเอาเครื่องดนตรีจากอัฟริกา ลาตินอเมริกา หรือ
อินเดียอยู่ด้วย ผู้ที่บทบาทสำคัญในการพัฒนาดนตรีแจ๊ซหรือค คือ Miles Davis ในปี
ค.ศ. 1969 เขาได้ออกอัลบั้มสองชุด คือ In a Silent Way และ Bitches Brew
แผ่นเสียงทั้งสองชุดนี้ได้ชี้ให้เห็นทิศทางของดนตรีในทศวรรษต่อมาเป็นอย่างดี เสียงเพลง
ที่เป็นผลงานของวงดนตรีวงนี้มีลักษณะที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นลีลาของเสียง และการ
ประสานเสียงที่มีตั้งแต่ที่เบาบางไปจนถึงเสียงหนักแน่นดังเช่นวงบิ๊กแบนด์ (Big Band)
เสียงต่าง ๆ ที่ มีความหลากหลายนี้ส่วนหนึ่งมาจากจินตนาการในการใช้เครื่องซินธิไซเซอร์
Zawinul ได้กล่าวไว้ว่า " เสียงใด ๆ ก็ตามที่ฉันคิดได้ในสมอง ฉันสามารถผลิตมันออก
มาด้วยเครื่องซินธิไซเซอร์เพียงเครื่องเดียว และนี่คือพรอันยิ่งใหญ่ที่สุด มันเหมือนโลกแห่ง
ความฝัน " (Kamien ,1988) ศิลปินกลุ่มอื่น ๆ ที่จัดได้ว่าเป็นแจ๊ซหรือค ได้แก่คณะ
Chicago และ คณะ Blood , Sweat and Tears เป็นต้น

นอกจากดนตรีร็อกประเภทเฮฟวีเมทัล และแจ๊ซหรือคจะเป็นที่นิยมในยุคนี้แล้วศิลปิน
ป๊อปหรือคหลายคนก็ประสบความสำเร็จอย่างงดงามเช่นกัน ในจำนวนนี้คือ Michael
Jackson ซึ่งเป็นนักร้องผิวดำเสียงแหลมใส ไมเคิล แจคสัน เติบโตมาในครอบครัวนักดนตรี
และเริ่มร้องเพลงมาตั้งแต่เป็นเด็ก อัลบั้มแรกที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จมาก คือ Thriller
ออกเมื่อปี ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2523) และประสบความสำเร็จเรื่อยมาจนถึงยุคทศวรรษที่
1990 ศิลปิน ป๊อปหรือคที่มีชื่อเสียงอีกคนหนึ่งคือ Madonna มาดอนนาเป็นศิลปินป๊อปหรือค
สาวที่ได้ชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์ทางเพศแห่งยุค 80-90 อย่างโดดเด่นที่สุด อัลบั้มชุดแรก
ที่ประสบความสำเร็จที่สุดของมาดอนนาคือ Like a Virgin (ปี 1984) ปัจจัยสำคัญที่ทำให้
ให้ศิลปินทั้งสองประสบความสำเร็จคือการใช้มิวสิกวิดีโอ (MTV) เข้ามาโปรโมทเพลงอย่าง
จริงจัง

ในยุคนี้มีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ดนตรี คือ ศิลปินแนวป๊อปที่มีชื่อเสียง สไตส์ต่างๆ ได้รวมพลังกันบันทึกเทปเพลง We are the World เมื่อปี 1985 (พ.ศ. 2528) เพื่อนำรายได้ไปช่วยเหลือผู้ด้อยยากในทวีปแอฟริกา

ในทศวรรษที่ 1990 (พ.ศ. 2533 -) นี้ ศิลปินร็อกจำนวนมากที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ในทศวรรษที่ 1980 ก็ยังคงมีชื่อเสียงต่อมาจนถึงยุคทศวรรษที่ 1990 วงดนตรีประเภท เฮฟวีเมทัลหลายวงได้กลายเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย จนวัยรุ่นในยุคนี้เกิดความเบื่อหน่าย และคิดว่าวงดนตรีประเภทเฮฟวีเมทัลนี้เป็นสิ่งที่เขยและตลกสิ้นดี วงดนตรีเฮฟวีเมทัลบางวง ได้เปลี่ยนสไตล์เพลงของตนให้เป็นเพลงป๊อปปูลาร์มากขึ้น เพื่อสนองต่อกลุ่มผู้ฟังในวงกว้าง มากขึ้น และเพื่อความสำเร็จทางธุรกิจ กลุ่มผู้ฟังวัยรุ่นยุคใหม่จึงเริ่มแสวงหาแนวทาง ใหม่ ๆ ขณะเดียวกันนั้นเองก็มีกลุ่มศิลปินร็อกอีกส่วนหนึ่งที่มีอุดมการณ์ คือ ต้องการสร้าง ผลงานเพื่อสนองความต้องการของตนเองเป็นหลัก โดยสร้างแนวดนตรีที่ไม่เหมือนวงอื่น เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซากและไม่มีเป้าหมายทางการตลาด กลุ่มดนตรีประเภทนี้เรียก ตัวเองว่า Alternative Rock ความจริงดนตรีประเภทอัลเทอร์เนทีฟเป็นที่รู้จักมาตั้งปลาย ทศวรรษที่ 1970 ในกรุงลอนดอน ตอนนั้นมีวงดนตรีประเภทหนึ่งเรียกว่าพัง (Punk) หรือนิวเวฟ (New Wave) ดนตรีประเภทนี้สังกัดบริษัทแผ่นเสียงเล็ก ๆ ที่เป็นอิสระจึง ถูกเรียกว่า อินดี้ส์ (Indies) ต่อมาในทศวรรษที่ 1990 ดนตรีประเภทนี้ได้รับความนิยมมากขึ้นเพราะเสียงที่ดิบ รกของกีตาร์และเสียงกลองที่หนักหน่วง ผนวกกับการแสดงบน เวทีที่รุนแรงซึ่งตอบสนองความต้องการของคนในยุค 1990 ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างวงดนตรี ที่จัดอยู่ในประเภทอัลเทอร์เนทีฟได้แก่ The Cure วงนี้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 1985 แต่ก่อน เล่นเพลงในสไตล์ Punk Pop ต่อมาเปลี่ยนมาเล่นในสไตล์ Dance Rock ดนตรีของวงนี้ ความไพเราะกลมกลืนกันดีระหว่างเสียงดนตรี และเสียงร้องที่เกรี้ยวกราด การแต่งกายของ ศิลปินวงนี้ใช้ชุดดำที่ดูลึกลับน่ากลัว วง Nirvana และวง Pearl Jam สองวงนี้ ตอนแรกยังไม่มีชื่อเสียงมากนักสังกัดอยู่บริษัทเล็ก ๆ ต่อมาภายหลังเพลงของพวกเขาได้กลายเป็น เพลงฮิตติดอันดับและได้ย้ายไปสังกัดบริษัทใหญ่ สิ่งนี้ทำให้ภาพพจน์ของวงดนตรี

ประเภทอัลเทอร์เนทีฟร็อกเปลี่ยนไป พวกนักธุรกิจดนตรีเริ่มหันมา สนใจดนตรีเหล่านี้ เพื่อนำไปพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จทางธุรกิจ ตัวอย่างวงดนตรีที่จัดอยู่ในประเภท อัลเทอร์เนทีฟวงอื่น ๆ ได้แก่ Sex Pistol , U 2 , Sonic Youth , The Pogues , Public Enemy และวง New Order เป็นต้น

สรุปข้อแตกต่างระหว่างดนตรีร็อกและดนตรีป๊อปปูล่าร์ประเภทอื่น ๆ

ดนตรีร็อกมีข้อแตกต่างจากดนตรีแจ๊สและดนตรีป๊อปปูล่าร์ประเภทอื่น ๆ คือ

1. ดนตรีร็อกมีจังหวะ (Beat) ที่หนักหน่วง ทำให้มีการวิจารณ์กันว่า ดนตรีร็อก นั้นมีเสียงกลองใหญ่ (Bass Drum) นำเสียงที่เป็นทำนอง (Melody)
2. มีการใช้บันไดเสียงที่เรียกว่าโหมด (Mode) ซึ่งเลิกใช้มาตั้งแต่หลังยุค เรเนอซอง (ค.ศ.1600) แต่ในปี 1970 เป็นต้นมาเพลงร็อกและเพลงป๊อปจำนวนมากได้ กลับมาใช้บันไดเสียงที่เป็นโหมดมากกว่าบันไดเสียงที่เป็นเมเจอร์หรือไมเนอร์
3. โครงสร้าง (Form) ของดนตรีร็อกแตกต่างจากโครงสร้างมาตรฐานของดนตรี ป๊อปปูล่าร์ในทศวรรษก่อน ๆ เพลงป๊อปปูล่าร์ส่วนมากจะมีโครงสร้างแบบสมมาตรกัน (Symmetrical) คือการแบ่งเป็นท่อนมีลักษณะเป็น A A B A โดยที่แต่ละท่อนจะมี 8 ท่อน แต่ประโยคของเพลงร็อกจะไม่มีลักษณะที่สมมาตรกัน และมักจะยืดหยุ่นไปตาม ความสั้น ยาวของเนื้อร้อง
4. ลักษณะที่สำคัญของดนตรีร็อก คือ เสียงดนตรีที่มีลักษณะเด่นเฉพาะตัว ใน ทศวรรษก่อนวงเต็นรำ (Dance Band) ประกอบด้วยเสียงของ แซกโซโฟน และทรัมเบ็ต แต่ในยุคใหม่จะถูกแทนที่ด้วยเสียงของกีตาร์ไฟฟ้า และออร์แกนไฟฟ้าหรือเปียโนไฟฟ้า โดย

ผ่านเครื่องขยายเสียงซึ่งปรับเสียงให้ดังอยู่เสมอ ส่วนนักร้องมักจะเป็นผู้ชายซึ่งปกติจะใช้เสียงที่มีระดับสูงกว่านักร้องเพลงป๊อปในยุคก่อน

5. มีการดำเนินของทางคอร์ด (Chord Progressions) ที่แตกต่างออกไป เพลงป๊อปแบบเดิมมักจะใช้คอร์ด V ไปคอร์ด I แต่เพลงร็อกจะใช้คอร์ดแบบที่เรียงกันมากกว่า (เช่น I-II-I-VII-I) นอกจากนั้นมักมีการดำเนินคอร์ดที่อยู่นอกเหนือกฎเกณฑ์อย่างอื่นอีกด้วย และการใช้คอร์ดที่สร้างขึ้นจากโหมตนั้นทำให้คอร์ดที่ได้มามีเสียงที่แปลกออกไปจากเพลงป๊อปหรือเพลงแจ๊สโดยทั่วไป

6. ลักษณะที่เด่น ๆ ของวงดนตรีร็อกอย่างหนึ่ง คือ เป็นวงดนตรีขนาดเล็ก โดยมากนักดนตรีเป็นชาย การปรากฏตัวบนเวทีการแสดงจะทำกันเป็นทีมแทนที่จะเป็น ดารา ยอดนิยมที่เด่นเฉพาะตัว (Individual Idol) ดังเช่นยุคก่อน การแต่งกายก็ต่างกันคือ จากชุดดินเนอร์แจ๊สเกิดในทศวรรษที่ 1930 กลายเป็นแจ๊สเกิดหนังในทศวรรษที่ 1950 จากนั้นสไตล์การแต่งกายก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ทุกวันนี้การแต่งกายของนักดนตรีร็อกมีลักษณะเฉพาะบุคคลสูงมาก คือมีตั้งแต่ชุดผ้าฝ้ายสกปรก ไปจนถึงชุดที่ออกแบบให้ประหลาดด้วยผ้าแพรที่ประดับประดาให้แวววาวเป็นมันระยับ

7. ดนตรีร็อกคงอยู่ได้ด้วยการอัดแผ่นเสียงหรือเทป การแสดงสดสำหรับ ศิลปินบางคนหรือบางคณะอาจมีข้อจำกัด ดังนั้นดาราเพลงร็อกบางคนอาจจะไม่เคยแสดงสดบนเวทีเลย

8. เพลงร็อกมีลักษณะคล้ายกับเพลงพื้นบ้านอยู่อย่างหนึ่ง คือนิยมใช้วิธีเลียนแบบกันหรือเล่นด้วยการจำมากกว่าจะเขียนออกมาเป็นตัวโน้ต

9. ในตัวของดนตรีร็อกเองมีความหลากหลาย เพราะตลอดเวลาที่ร็อกได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปนั้นจะรับเอาอิทธิพลของดนตรีประเภทอื่น ๆ เข้าไปด้วยอยู่ตลอดเวลา มี

หลายคนคิดว่าดนตรีร็อกก็เหมือนกับดนตรีป๊อป ฉะนั้นดนตรีร็อกจึงสูญเสียคำจำกัดความที่แน่นอนเฉพาะตัวของตนเองไป (R.Hoffer , 1985 : pp. 503-504.)

สรุปองค์ประกอบของดนตรีร็อก (Element of Rock)

การวิเคราะห์ลักษณะของดนตรีร็อกตามหลักวิชาดนตรีสามารถแบ่งเป็น ส่วน ๆ ได้ดังนี้

1. Tone Color เสียงของดนตรีร็อกนั้นแตกต่างจากเสียงของเครื่องเป่าในวงบิ๊กแบนด์ (Big Band) ที่เราค้นเคยในเพลงป๊อปปูลาร์ยุคก่อน เสียงของเพลงร็อกถูกขยายเสียงด้วยเครื่องขยายเสียงที่มีความดังมาก เสียงของกีตาร์ไฟฟ้ามักจะถูกปรับแต่งตัวอุปกรณ์ไฟฟ้าให้มีสีสันทันของเสียง (Tone Color) ที่หลายหลากแตกต่างไปจากเสียงกีตาร์ธรรมดา เครื่องดนตรีในวงร็อกประกอบไปด้วย กีตาร์ไฟฟ้า 2 ตัว คือ กีตาร์โซโล่และกีตาร์คอร์ด์ (Lead and Rhythm) , เบสไฟฟ้า , เครื่องจังหวะ และเครื่องคีย์บอร์ด เช่น เปียโน , เปียโนไฟฟ้า และซินธิไซเซอร์ บางคณะอาจมี ทรัมเบ็ต ทรอมโบน หรือ แซกโซโฟนเพิ่มเข้ามาอีก

ดนตรีร็อกที่ก่อตัวขึ้นในทศวรรษที่ 1960 เป็นต้นมา ใช้เสียงที่หลากหลายเพิ่มเติมเข้าไปนอกเหนือจากเครื่องดนตรีหลักดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบันทึกเสียงเครื่องดนตรีอื่น ๆ นั้นมีตั้งแต่ฮาร์พซิคอร์ด ไปจนถึงซитарของอินเดีย หรือแม้กระทั่งเสียงของวง ออร์เคสตราขนาด 50 ชิ้น ส่วนเสียงอื่น ๆ นั้น ได้แก่ เสียงฝูงชนโห่ร้อง และเสียง Electronic Blips เป็นต้น ในทศวรรษที่ 1970 และ 1980 นักดนตรีร็อกสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องซินธิไซเซอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์มากขึ้น ความเจริญทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้นักดนตรีเพียง 2 - 3 คน สามารถแสดงดนตรีให้มีเสียงเหมือนกับวงดนตรีขนาดใหญ่ได้

ในด้านสไตล์การร้องเพลงร็อคนั้นมีพื้นฐานกว้าง ๆ มาจากเพลงของชาวผิวดำ เพลงโฟล์ค และเพลงลูกทุ่งตะวันตก แม้ว่าสไตล์การร้องเพลงร็อคจะมีหลากหลาย แต่ก็แตกต่างจากการร้องที่นุ่มนวลแบบเพลงสไตล์ป๊อปในยุคก่อน นักร้องเพลงร็อคจะตะโกน กรีดร้อง , คำราม , คร่ำครวญ และเสียง Guttural Sound (คือเสียงที่เกิดจากการเอาโคนลิ้นดันเพดาน เช่น เสียง ค ข ค ง) นักร้องชายมักจะใช้เสียงที่สูงกว่าเสียงของผู้ชายปกติ (Falsetto) มีการใช้คำที่ไร้ความหมายซ้ำไปซ้ำมา เช่น เย เย เย เป็นต้น

2.Rhythm รูปแบบจังหวะรากฐานของเพลงร็อคมี 4 จังหวะใน 1 ห้อง เพลง (Quarduple) โดยเน้นจังหวะที่ 2 และ 4 การเน้นจังหวะในลักษณะนี้ทำให้เกิด ความตึงต่ารุนแรงยิ่งขึ้น เพราะแต่ละจังหวะ (Beat) จะแบ่งย่อยออกเป็น 2 ตัวโน้ตทำให้เกิด จังหวะสี่พยางค์ที่เร็วขึ้นเป็น 8 จังหวะทับอยู่บนจังหวะ 4 จังหวะ (ถ้าจะให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นขอให้ลองนับจังหวะ 1 และ 2 และ 3 และ 4 และ แล้วฟังดู) จังหวะของเพลงร็อคในยุค 60-70 มักมีจังหวะที่สลับซับซ้อนทับอยู่บนจังหวะพื้นฐาน เช่น เสียงเบสจะเน้นหนักที่จังหวะ ยก (Offbeat) แทนที่จะเน้นหนักที่จังหวะตก ส่วนจังหวะของเพลงร็อคในยุค 70 -80 ยิ่งมีความสลับซับซ้อนมากกว่าเพราะได้นำเอาจังหวะของดนตรีแบบอัฟริกันซึ่งมีอยู่มากมายหลายแบบมาใช้

3. Form , Melody and Harmony เพลงร็อคโดยมากมีโครงสร้างแบบเพลงบลูส์ 12 ห้อง หรืออาจจะมีโครงสร้างที่แตกต่างไปจากนี้อีกมาก เพลงป๊อปปูลาร์รุ่นก่อนนั้นมักจะแบ่งโครงสร้างย่อยออกเป็นประโยค ประโยคละ 4 ห้อง หรือ 8 ห้อง แต่สำหรับเพลงร็อคนั้นมีทำนองที่ยาวไม่แน่นอน เช่น เพลง Yesterday ในท่อนแรกมีความยาว 7 ห้อง (แทนที่จะเป็น 8 ห้องแบบเพลงป๊อปหรือเพลงแจ๊สโดยทั่วไป) ทำนองเพลงร็อคมักจะเป็นแพทเทิร์นสั้น ๆ แต่เล่นซ้ำกันหลายครั้ง และทำนองเพลงร็อคมักจะสร้างจากโหมด (Mode) มากกว่าสร้างจากบันไดเสียงทางเมเจอร์หรือไมเนอร์

ส่วนการประสานเสียงของเพลงร็อค (Harmonic Progression) นั้นตามปกติ เป็นแบบง่าย ๆ ส่วนมากจะมีเพียง 3 คอร์ดจาก คอร์ดหลักพื้นฐาน 4 คอร์ด บางเพลง ผู้ประพันธ์ตั้งใจใช้แค่ 2 คอร์ดก็มี เช่นเพลง Eleanor Rigby ซึ่งประพันธ์โดย John Lennon และ Paul McCartney สรุปแล้วการใช้คอร์ดของเพลงร็อคจะไม่เหมือนกับของ เพลงป๊อปปูลาร์ในยุคก่อน (Kamien , 1988 : pp.576-577)